

مَنْ يَعْلَمُ

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده فنی و مهندسی

پایان نامه کارشناسی ارشد مهندسی عمران
(گرایش راه و تراپز)

بررسی عملکرد ژئوتکستایل ها برای جلوگیری از انعکاس ترک لایه های
روسازی آسفالتی: مطالعه موردی کاربرد در جاده های استان تهران

دانشجو:

هومن محسن زادگان

استاد راهنمای:

آقای دکتر امیر کاووسی

تقدیم به

پدر دلسوز و بزرگوارم،

مادر مهربان و فداکارم و

برادرانم حامد و هوشمنگ

که مشوق تحصیل و پیشرفتیم بودند.

تقدیم به آنها یی که دوستم دارند و دوستشان دارم

و

تقدیم به عاشقان راه حق

و

جویندگان و تلاشگران صنعت راه و راهسازی

در اینجا بر خود لازم می‌دانم از زحمات بی دریغ استاد گر انقدر جناب آقای دکتر کاووسی که در طول انجام این تحقیق بنده را یاری فرمودند تا این تحقیق از ابتدا در مسیر درست و صحیح به اتمام برسد، خالصانه تشکر و قدردانی نمایم. همچنین از اساتید ارجمند و گرامی گروه جناب آقای دکتر حسنی، دکتر صفارزاده، دکتر مددوی و دکتر سوداگری که منت بر من نهاده و قبول زحمت فرمودند و با تشریف فرمایشان به جلسه دفاع بنده و ارائه نظرات، دیدگاهها و پیشنهادات خود در زمینه موضوع تحقیق انجام شده باعث افزایش اعتبار آن شدند، صمیمانه سپاسگزارم و از این‌دمنان خواستار سلامتی و پیروزی برای تک تک عزیزان هستم.
فرصت را غنیمت شمده و از کلیله زحمت‌کشان و اساتید محترم و دلسوز دانشگاه تربیت مدرس، مزک تحقیقات تعمیر مدیریت و نگهداری روسازی آسفالتی به ریاست آقای دکتر حسنی و آزمایشگاه گروه راه و تراکمی که در راستای انجام این پژوهش زحمات بسیاری را متحمل شدند، تشکر می‌نمایم.

خداوندا..... آرامشی عطا فرما

تا پذیرم، آنچه نمی‌توانم تغییر دهم

شهاستی که تغییر دهم، آنچه که می‌توانم

و دانشی که تفاوت این دورا بدانم

هومن محسن زادگان

تابستان ۱۳۸۸

چکیده

ساخت روسازی‌های تقویت شده با مواد ژئوستیک در پروژه‌هایی که بستر ضعیفی دارند و یا منطقه دارای فقر مصالح است و برای به تأخیر انداختن توسعه و انتشار ترک‌های لایه‌های آسفالتی قدیمی به لایه روکش و افزایش طول عمر روسازی در جاده‌های موجود گسترش یافته است. متداول‌ترین ژئوستیک‌هایی که در لایه‌های مختلف روسازی کاربرد زیادی دارند، ژئوتکستایل‌ها، ژئوگریدها و ژئوکامپوزیت‌ها هستند. در این تحقیق پس از معرفی انواع مواد ژئوتکستایل، ژئوگرید و ژئوکامپوزیت از میان خانواده ژئوستیک‌ها، مزومات اجرایی و فرآیند طراحی روسازی‌های حاوی مواد ژئوستیک تشریح شده است.

با مطالعه موردی خرابی‌های روسازی آزادراه مسیر تهران-قم در مناطقی که در آنها ژئوتکستایل استفاده شده است، عمده‌ترین مشکلات لایه‌های آسفالتی حاوی این مواد بر اساس نتایج حاصل از مغزه‌گیری‌ها و نمونه‌برداری صحرایی ترک خوردگی‌ها بوده است. از بررسی مغزه‌گیری‌ها مشخص شد ترک‌ها عموماً در اثر کاهش مقاومت برشی و عدم اتصال بین لایه‌ای مناسب بین لایه روکش و روسازی قدیمی در محل اتصال لایه‌ها بوسیله ژئوتکستایل و اندود سطحی بوجود آمده است. از آنجا که نقش اندود سطحی (تک‌کت) که در زیر لایه ژئوتکستایل اجرا می‌شود، در اتصال آن به روسازی قبلی بسیار حائز اهمیت است، تأثیر دو نوع قیر خالص با درجه نفوذ‌های ۶۰-۷۰ و ۸۵-۱۰۰ بعنوان اندود سطحی در اتصال و افزایش مقاومت برشی بین لایه‌های آسفالتی حاوی این مواد مورد بررسی قرار گرفت. به این دلیل یک دستگاه آزمایش برای آزمون مقاومت برشی ساخته شد که با آن نمونه‌ها تحت اثر نیروی برش مستقیم (خالص) آزمایش می‌شوند. نمونه‌های ساخته شده در آزمایشگاه به شکل استوانه‌ای و با ابعاد نمونه‌ی مارشال به قطر ۱۰۰ میلی‌متر ولی با ارتفاع تقریباً ۱۰۰ میلی‌متر برخلاف نمونه‌های استاندارد که دارای ارتفاع $63/5$ میلی‌متر هستند، بودند. به علاوه نمونه‌های سالم (بدون خرابی) که از جاده مغزه‌گیری شده بودند نیز با سرعت بارگذاری ۵۰ میلی‌متر در دقیقه تحت آزمایش برش قرار گرفتند. در این آزمایش نمونه‌های حاوی ژئوتکستایل با اندود سطحی قیر خالص ۶۰-۷۰ مقاومت برشی بیشتر و نمونه‌های حاوی اندود سطحی ۸۵-۱۰۰ دارای قدرت چسبندگی بیشتری بودند.

کلمات کلیدی: روسازی آسفالتی، اندود سطحی، ژئوتکستایل، ترک‌های انعکاسی و مقاومت برشی بین لایه‌های آسفالتی

فهرست

عنوان	صفحة
فصل اول: کلیات	
۱-۱	۲ مقدمه
۲-۱	۲ تعریف مسأله
۳-۱	۳ اهداف
۴-۱	۴ فرضیات
۵-۱	۴ جنبه جدید بودن طرح
۶-۱	۴ سیستم روسازی انعطاف پذیر
۷-۱	۶ لایه های روسازی
۸-۱	۷ خرابی در روسازی های انعطاف پذیر
۹-۱	۷ خلاصه ای از فصول پایان نامه
فصل دوم: ژئوستتیک ها	
۱-۲	۱۰ مقدمه
۲-۲	۱۱ تعریف ژئوستتیک
۳-۲	۱۱ کاربرد ژئوستتیک ها در جهان
۴-۲	۱۳ کاربرد ژئوستتیک ها در ایران
۵-۲	۱۴ خصوصیات پلیمر های بکار رفته در ژئوستتیک ها
۱-۵-۲	۱۴ آشنایی با مواد پلیمری
۲-۵-۲	۱۵ پلیمر های بکار رفته در ژئوستتیک ها
۲-۶-۲	۱۷ انواع ژئوستتیک های متداول
۱-۶-۲	۱۸ ژئوتکستایل ها
۱-۶-۲	۲۰ ۱-۱-۶-۲ - ژئوتکستایل های منسوج
۲-۶-۲	۲۲ ۲-۱-۶-۲ - ژئوتکستایل های غیر منسوج
۱-۶-۲	۲۴ ۳-۱-۶-۲ - کاربردهای ژئوتکستایل
۲-۶-۲	۲۶ ۲-۶-۲ - ژئوگریدها
۱-۲-۶-۲	۲۷ ۱-۲-۶-۲ - کاربرد ژئوگریدها

فصل سوم: مکانیسم ایجاد ترک‌های انعکاسی و مرور تحقیقات انجام شده

۳۰	۳-۱-۱- مقدمه
۳۱	۳-۲- عوامل مهم ایجاد ترک‌های انعکاسی
۳۱	۳-۱-۲-۳- عوامل جوی و تنش‌های حرارتی
۳۱	۳-۲-۲-۳- بارهای ترافیکی
۳۲	۳-۲-۳- نشست لایه‌های زیرین
۳۲	۳-۳- خستگی
۳۵	۴-۳- مسیر رشد ترک
۳۷	۳-۵- مکانیزم ایجاد ترک‌های انعکاسی
۳۸	۳-۶- مرور تحقیقات انجام شده در خصوص استفاده از ژئوستنتیک‌ها در آسفالت
۴۸	۳-۱-۶-۳- نتیجه‌گیری از مرور منابع

فصل چهارم: راهکارهای کاربرد ژئوستنتیک‌ها به همراه روکش آسفالتی گرم جهت کاهش ترک‌های انعکاسی

۴-۱	۴-۱- مقدمه
۵۱	۴-۲- روش‌های کاهش ترک‌های انعکاسی
۵۱	۴-۱-۲-۴- تقویت و تسليح روکش
۵۱	۴-۲-۲-۴- لایه‌های میانی مستهلك کننده تنش
۵۳	۴-۳-۲-۴- تقویت روسازی ترک خورده قبل از روکش کردن
۵۳	۴-۴- افزایش ضخامت لایه روکش مخلوط آسفالت گرم
۵۴	۴-۴- اقدامات ویژه در طراحی روکش مخلوط آسفالت گرم
۵۵	۴-۵- شرایط استفاده از ژئوستنتیک‌ها در روسازی آسفالتی
۵۷	۴-۱-۵-۴- کاربرد ژئوتکستایل‌ها در روسازی‌ها
۵۹	۴-۵-۲- فواید استفاده از ژئوستنتیک‌ها در روسازی‌های آسفالتی
۵۹	۴-۵-۳- معایب استفاده از ژئوستنتیک‌ها در روسازی‌های آسفالتی
۶۰	۴-۶- تعیین زمان و شرایط بکارگیری ژئوستنتیک‌ها
۶۱	۴-۷- مکانیسم تسليح و تقویت روسازی با استفاده از مواد ژئوتکستایل و ژئوگرید

۶۱.....	-۸-۴ پارامترهای طراحی روسازی های تقویت شده با مواد ژئوستیک
۶۲.....	-۹-۴ فرآیند طراحی
۶۳.....	-۴-۱۰- تسلیح روسازیهای انعطاف‌پذیر به لحاظ کاربردی
۶۵.....	-۴-۱۱- ضخامت روکش
۶۵.....	-۴-۱۲- روسازی های بتن آسفالتی گرم
۶۵.....	-۴-۱۳- نصب مواد ژئوتکستایل در روسازی آسفالتی
۶۷.....	-۴-۱۴- نقش اندود سطحی در روکش های حاوی مواد ژئوستیک
۶۷.....	-۴-۱-۱۴- اندود سطحی (تک کت)

فصل پنجم: بررسی میدانی و مغزه‌گیری صحرایی

۷۳.....	-۱-۵ مقدمه
۷۳.....	-۲-۵ بازدید از اتوبان تهران - قم
۷۸.....	-۳-۵ ارزیابی آزاد راه تهران - قم
۸۱.....	-۴-۵ عملیات نصب مواد ژئوتکستایل و اجرای روکش آسفالتی در اتوبان تهران - ساوه
۸۵.....	-۵-۵ نتایج ارزیابی و تحلیل نمونه های مغزه‌گیری در آزاد راه تهران - قم
۸۵.....	-۱-۵-۵ مقدمه
۸۶.....	-۲-۵-۵ جزئیات بهسازی
۸۷.....	-۳-۵-۵ وضعیت روسازی براساس وضعیت مغزه ها
۸۷.....	-۱-۳-۵-۵ محل ترک با لایه زیرین در حال اضمحلال حاوی ژئوتکستایل
۸۹.....	-۲-۳-۵-۵ محل سالم حاوی ژئوتکستایل
۸۹.....	-۳-۳-۵-۵ محل ترک خورده درز گیری شده حاوی ژئوتکستایل
۹۰.....	-۴-۳-۵-۵ محل سالم در شانه آسفالتی - بدون ژئوتکستایل
۹۱.....	-۵-۳-۵-۵ محل شانه آسفالتی ترک خورده - فاقد ژئوتکستایل
۹۲.....	-۶-۳-۵-۵ محل با ترک پوست سوماری - فاقد ژئوتکستایل
۹۲.....	-۷-۳-۵-۵ محل بدون خرابی باند کنдрه - حاوی ژئوتکستایل
۹۳.....	-۸-۳-۵-۵ محل بدون خرابی باند کندره - حاوی ژئوتکستایل
۹۳.....	-۹-۳-۵-۵ محل با ترک کم عرض - حاوی ژئوتکستایل
۹۴.....	-۱۰-۳-۵-۵ محل دارای ترک عرضی درز گیری شده - حاوی ژئوتکستایل
۹۵.....	-۱۱-۳-۵-۵ محل فاقد خرابی - حاوی ژئوتکستایل

۹۵.....	- محل با ترک عرضی درزگیری شده- حاوی ژئوتکستایل	۱۲-۳-۵-۵
۹۶.....	- محل فاقد خرابی- حاوی ژئوتکستایل	۱۳-۳-۵-۵
۹۷.....	- محل دارای ترک عرضی درزگیری شده - حاوی ژئوتکستایل	۱۴-۳-۵-۵
۹۸.....	- محل دارای ترک طولی - حاوی ژئوتکستایل	۱۵-۳-۵-۵
۹۸.....	- محل فاقد خرابی- حاوی ژئوتکستایل	۱۶-۳-۵-۵
۹۹.....	- محل دارای ترک طولی - حاوی ژئوتکستایل	۱۷-۳-۵-۵
۱۰۰.....	- محل فاقد خرابی- حاوی ژئوتکستایل	۱۸-۳-۵-۵
۱۰۱.....	- محل دارای ترک طولی درزگیری شده- فاقد ژئوتکستایل	۱۹-۳-۵-۵
۱۰۱.....	- محل دارای ترک عرضی با بازشدگی کم - حاوی ژئوتکستایل	۲۰-۳-۵-۵
۱۰۲.....	- محل دارای ترک عرضی شدید- حاوی ژئوتکستایل	۲۱-۳-۵-۵
۱۰۳.....	- جمع‌بندی	۴-۵-۵

فصل ششم: آزمایشات و تحلیل

۱۰۸.....	- مقدمه	۱-۶
۱۰۸.....	- نمونه‌های آزمایشگاهی	۲-۶
۱۰۹.....	- مشخصات و دانه‌بندی مصالح سنگی	۲-۶
۱۰۹.....	- طرح اختلاط	۲-۶
۱۱۱.....	- قیر مصرفی	۲-۶
۱۱۳.....	- مسلح کننده‌ها	۲-۶
۱۱۳.....	- ژئوتکستایل نوع PGM-14	۲-۶
۱۱۵.....	- ژئوکامپوزیت 200/200 PGM – G	۲-۶
۱۱۷.....	- آزمون مقاومت برشی بین لایه‌ای	۳-۶
۱۲۴.....	- جمع‌بندی نتایج حاصل از آزمون تعیین مقاومت برشی	۳-۶
۱۲۴.....	- آزمایش کشش غیرمستقیم	۴-۶
۱۲۵.....	- مشخصات نمونه‌ها	۴-۶
۱۲۵.....	- دستگاه آزمایش	۴-۶
۱۲۵.....	- شرایط بارگذاری	۴-۶
۱۲۶.....	- محاسبات	۴-۶
۱۲۶.....	- انجام آزمایش	۴-۶

فصل هفتم: نتیجه‌گیری و پیشنهادات

۱۳۰.....	۱-۸- نتیجه‌گیری
۱۳۱.....	۱-۱- توصیه‌های اجرایی
۱۳۱.....	۲-۸- پیشنهادات

اشکال

عنوان	صفحه
شکل ۱-۱- تنش های ناشی از بار چرخ در سیستم روسازی	۵
شکل ۱-۲- مقطع عرضی سیستم روسازی انعطاف پذیر	۶
شکل ۲-۱- استفاده از منسوجات ژئوستیکی در ساخت جاده (۱۹۳۰ کارولینای جنوبی)	۱۱
شکل ۲-۲- رشد میزان استفاده از ژئوستیک ها در آمریکای شمالی (۱۹۷۰-۱۹۹۶)	۱۳
شکل ۲-۳- اشکال مختلف ژئوتکستایل ها	۱۹
شکل ۲-۴- انواع رشته های پلیمری بکار رفته در ژئوتکستایل	۲۰
شکل ۲-۵- انواع ژئوتکستایل های منسوج (Woven Geotextiles)	۲۱
شکل ۲-۶- نمونه ای از ژئوتکستایل های غیر منسوج (NonWoven Geotextiles)	۲۲
شکل ۲-۷- استفاده از ژئوتکستایل بعنوان جداسازی لایه ها	۲۴
شکل ۲-۸- تسلیح لایه های زیر سازی راه	۲۵
شکل ۲-۹- تسلیح لایه های روسازی سازی راه	۲۵
شکل ۲-۱۰- زه کشی سیستم راه با استفاده از ژئوتکستایل	۲۶
شکل ۲-۱۱- نمونه ای از ژئوگریدها	۲۶
شکل ۲-۱۲- نمونه ای از ژئوکامپوزیت ها	۲۸
شکل ۳-۱- اشکال مختلف گسیختی و رشد ترک	۳۳
شکل ۳-۲- تنش های عامل رشد ترک حاصل از عبور بار ترافیک	۳۴
شکل ۳-۳- تنش های عامل رشد ترک ناشی از گرادیان حرارتی در عمق روسازی	۳۵
شکل ۳-۴- مسیرهای رشد ترک به بدنه روکش	۳۶
شکل ۳-۵- اثر ژئوگریدها در عمر خستگی آسفالت	۳۹
شکل ۳-۶- شکل شماتیک آزمایش saraf	۴۲
شکل ۳-۷- عمر خستگی نمونه های مختلف در آزمایش saraf	۴۲
شکل ۳-۸- تنش برشی در پائین لایه آسفالت در آزمایش	۴۳
شکل ۳-۹- تعداد تکرار برای آغاز ترک در نمونه مسلح شده و مسلح نشده	۴۳
شکل ۳-۱۰- متوسط تغییر شکل سطحی در مقابل تعداد تکرار بار	۴۴
شکل ۳-۱۱- شکل شماتیک آزمایش خمین سه نقطه ای	۴۵
شکل ۳-۱۲- شکل شماتیک آزمایش رشد ترک	۴۵
شکل ۳-۱۳- شکل شماتیک آزمایش	۴۶

شکل ۳-۱۴- نتایج آزمایش خستگی تیر خمثی (Glass – sheet) (مسلح شده با sheet)	۴۸
شکل ۳-۱۵- نتایج آزمایش خستگی تیر خمثی (Glass – sheet) (مسلح نشده)	۴۸
شکل ۴-۱- تنش در روسازی آسفالتی تحت اثر بار چرخ	۵۲
شکل ۴-۲- سیستم روسازی حاوی ژئوستینیک و تنش های واردہ	۵۶
شکل ۴-۳- کاهش ترک های انعکاسی هنگام استفاده از روکش فابریک	۵۶
شکل ۴-۴- ساختمان روسازی حاوی لایه ی ژئوتکستایل در زیر روکش آسفالتی	۵۸
شکل ۴-۵- مکانیسم تسلیح و تقویت روسازی	۵۹
شکل ۴-۶- مراحل نصب مواد ژئوتکستایل	۶۶
شکل ۴-۷- تنش واردہ به لایه های روسازی	۷۰
شکل ۴-۸- نمایی از عدم اتصال کافی بین لایه های آسفالتی و لغزیدن لایه رویه	۷۰
شکل ۴-۹- علت خرابی بدست آمده از ۶۵ پروژه در آمریکا طی سال های ۱۹۸۲-۱۹۹۷	۷۱
شکل ۵-۱- فرم برداشت چشمی خرابی ها	۷۹
شکل ۵-۲- قیر پاشی بیش از حد نیاز	۸۲
شکل ۵-۳- نمایی از سربندهای طولی و عرضی	۸۲
شکل ۵-۴- نمایی از ماشین مخصوص نصب ژوتکستایل	۸۳
شکل ۵-۵- نمایی از شروع مراحل نصب	۸۳
شکل ۵-۶- نمایی از چسبیدن ژئوتکستایل به لاستیک کامیون و جداشدن آن	۸۴
شکل ۵-۷- نمایی از چین و چروک ایجاد شده در مراحل نصب	۸۴
شکل ۵-۸- نمایی از اثرات سوء استفاده از فینیشر چرخ لاستیکی برای پخش آسفالت	۸۴
شکل ۵-۹- موقعیت و پلان مسیر محدوده مورد ارزیابی	۸۶
شکل ۵-۱۰- نمونه شماره ۱ مغازه گیری در محل ترک با لایه زیرین در حال اضمحلال - حاوی	۸۷
شکل ۵-۱۱- وضعیت محل نمونه گیری مغازه شماره ۲ در محل ترک با لایه زیرین در حال اضمحلال.	۸۸
شکل ۵-۱۲- (الف) پارگی در راستای ترک لایه ژئوتکستایل ب) نفوذ آب های سطحی و حضور آب در زیر لایه ژئوتکستایل	۸۸
شکل ۵-۱۳- پ و ت) انتشار ترک و عدم پیوند در داخل لایه و نمونه در محل ترک با لایه زیرین در حال اضمحلال	۸۸
شکل ۵-۱۴- نمونه شماره ۳ مغازه گیری از محل سالم حاوی ژئوتکستایل	۸۹
شکل ۵-۱۵- نحوه نمونه گیری از محل ترک خورده درز گیری شده - حاوی ژئوتکستایل	۹۰
شکل ۵-۱۶- نمونه شماره ۴ مغازه گیری از محل ترک خورده درز گیری شده - حاوی ژئوتکستایل	۹۰

شکل ۵-۱۷- نمونه شماره ۵ مغزه گیری از محل سالم در شانه آسفالتی-بدون ژئوتکستایل ۹۱	
شکل ۵-۱۸- نمونه شماره ۶ مغزه گیری محل شانه آسفالتی ترک خورده- فاقد ژئوتکستایل ۹۱	
شکل ۵-۱۹- الف و ب: نمونه شماره ۷ مغزه گیری از محل با ترک پوست سوسناری- فاقد ژئوتکستایل ۹۲	
و نحوه نمونه گیری ۹۲	
شکل ۵-۲۰- نمونه شماره ۸ مغزه گیری محل بدون خرابی باند کندرو- حاوی ژئوتکستایل ۹۲	
شکل ۵-۲۱- نمونه شماره ۹ مغزه گیری از محل بدون خرابی باند کندرو- حاوی ژئوتکستایل ۹۳	
شکل ۵-۲۲- الف و ب: نمونه شماره ۱۰ مغزه گیری از محل ترک کم عرض حاوی ژئوتکستایل و نحوه نمونه گیری ۹۴	
شکل ۵-۲۳- نمونه شماره ۱۱ مغزه گیری از محل دارای ترک عرضی درز گیری شده - حاوی ژئوتکستایل ۹۵	
شکل ۵-۲۴- نمونه شماره ۱۲ مغزه گیری از محل فاقد خرابی- حاوی ژئوتکستایل ۹۶	
شکل ۵-۲۵- نمونه شماره ۱۳ مغزه گیری از محل ترک عرضی درز گیری شده - حاوی ژئوتکستایل ۹۶	
شکل ۵-۲۶- نمونه شماره ۱۴ مغزه گیری از محل فاقد خرابی- حاوی ژئوتکستایل ۹۷	
شکل ۵-۲۷- نمونه شماره ۱۵ مغزه گیری از محل ترک عرضی درز گیری شده- حاوی ژئوتکستایل ۹۷	
شکل ۵-۲۸- نمونه شماره ۱۶ مغزه گیری از محل ترک طولی- حاوی ژئوتکستایل و پارگی لایه ژئوتکستایل ۹۸	
شکل ۵-۲۹- نمونه شماره ۱۷ مغزه گیری از محل فاقد خرابی- حاوی ژئوتکستایل ۹۹	
شکل ۵-۳۰- نمونه شماره ۱۸ ۱۰۰	
شکل ۵-۳۱- نمونه شماره ۱۹ مغزه گیری از محل فاقد خرابی حاوی ژئوتکستایل ۱۰۰	
شکل ۵-۳۲- نمونه شماره ۲۰ مغزه گیری از محل دارای ترک طولی درز گیری شده - فاقد ژئوتکستایل ۱۰۱	
شکل ۵-۳۳- نمونه شماره ۲۱ مغزه گیری از محل ترک عرضی با بازشدگی کم- حاوی ژئوتکستایل ۱۰۱	
شکل ۵-۳۴- نمونه شماره ۲۴ ۱۰۲	
شکل ۶-۱- منحنی دانه‌بندی لایه آستر(بیندر) ۱۰۹	
شکل ۶-۲- منحنی دانه‌بندی لایه رویه(توپکا) ۱۱۰	
شکل ۶-۳- موقعیت ژئوستیک نصب شده در آزادراه‌های تهران - قم و تهران - ساوه ۱۱۳	
شکل ۶-۴- نمونه ژئوتکستایل PGM 14 شرکت پلی فلت ۱۱۴	
شکل ۶-۵- نمونه‌ای از ماده ژئوکامپوزیت نوع PGM G 200/200 ۱۱۶	
شکل ۶-۶- عملکرد قشرهای روسازی آسفالتی در اثر بار محوری چرخها ۱۱۷	

شکل ۶-۷- نمونه‌ای از نمودار خروجی دستگاه آزمایش.....	۱۱۸
شکل ۶-۸- نحوه بارگذاری در آزمایش مقاومت برشی	۱۱۸
شکل ۶-۹- مشخصات نمونه و شرایط بارگذاری در آزمایش کشش غیرمستقیم.....	۱۲۶
شکل ۶-۱۰- نمونه دو تکه شده بعد از آزمایش.....	۱۲۷
شکل ۶-۱۱- نمونه مسلح بعد از انجام آزمایش.....	۱۲۷

نمودارها

عنوان	
صفحه	
نمودار ۷-۱- حداکثر بار واردہ به نمونه‌ها.....	۱۲۰
نمودار ۷-۲- حداکثر تنش واردہ به نمونه‌ها.....	۱۲۰
نمودار ۷-۳- مساحت زیر منحنی نمونه‌ها.....	۱۲۳

جداول

عنوان	صفحة
جدول ۲-۱- کاربردهای اصلی ژئوستنیک‌ها در فعالیت‌های عمرانی	۱۸
جدول ۲-۲- حداقل شرایط مورد نیاز ژئوتکستایل برای استفاده در رویه آسفالتی.....	۲۳
جدول ۲-۳- شرایط مورد نیاز ژئوتکستایل برای استفاده در جاده	۲۳
جدول ۲-۴- حداقل شرایط مورد نیاز ژئوتکستایل برای استفاده در رویه آسفالتی.....	۲۳
جدول ۲-۵- حداقل خواص مورد نیاز برای ژئوگریدها جهت استفاده در رویه‌های آسفالتی.....	۲۸
جدول ۳-۱- نتایج آزمایش خستگی.....	۴۶
جدول ۵-۱- مشخصات روسازی در باند غربی	۷۴
جدول ۵-۲- مشخصات روسازی در باند شرقی	۷۶
جدول ۵-۳- گزارش وضعیت قطعات ارزیابی شده حاوی ماده ژئوتکستایل	۸۰
جدول ۵-۴- گزارش وضعیت واحدها	۸۱
جدول ۵-۵- مشخصات نمونه‌های مغزه‌گیری شده در طول آزادراه تهران - قم مسیرهای رفت و برگشت	۱۰۵
جدول ۶-۱- دانه بندی منتخب طرح لایه آستر(بیندر) و محدوده مشخصات.....	۱۱۰
جدول ۶-۲- دانه بندی منتخب طرح لایه رویه(توپکا) و محدوده مشخصات.....	۱۱۱
جدول ۶-۳- نتایج آزمایش وزن مخصوص و میزان جذب قیر مصالح لایه آستر	۱۱۱
جدول ۶-۴- نتایج آزمایش وزن مخصوص و میزان جذب قیر مصالح لایه رویه	۱۱۲
جدول ۶-۵- نتایج آزمایشات قیر مصری [انجام شده توسط آزمایشگاه فنی مکانیک خاک استان]...	۱۱۲
جدول ۶-۶- مشخصات فنی ژئوتکستایل 14 PGM بر اساس اطلاعات ارائه شده از سوی شرکت سازنده	۱۱۴
جدول ۶-۷- مشخصات فنی ماده ژئوکامپوزیت نوع 200/200 G PGM بر اساس اطلاعات شرکت سازنده	۱۱۵
جدول ۶-۸- نوع و مقادیر انود سطحی مورد استفاده برای تهیه نمونه‌های ساخته شده آزمایشگاهی..	۱۱۶
جدول ۶-۹- نتایج حاصل از آزمایش تعیین مقاومت برشی نمونه‌ها.....	۱۱۹
جدول ۶-۱۰- مقایسه نتایج حاصل از آزمون تعیین مقاومت برش.....	۱۲۱
جدول ۶-۱۱- مقاومت چسبندگی و مساحت زیر منحنی نمودارهای نیرو جابجایی	۱۲۲
جدول ۶-۱۲- مقایسه نتایج حاصل از مساحت زیر نمودار.....	۱۲۴
جدول ۶-۱۳- نتایج حاصل از آزمایش تعیین مقاومت کششی نمونه‌های حاوی ژئوتکستایل.....	۱۲۸

فصل اول

کلیات

۱-۱- مقدمه

راه، نخستین و طبیعی ترین وسیله ارتباطی انسان‌ها است. بطوریکه حمل و نقل یکی از اساسی‌ترین نیاز‌جواجم بشری از بدرو خلقت تا کنون محسوب می‌شود. امروزه راهها بعنوان یک شریان مهم در جابجایی سریع و ایمن مسافر و کالا در توسعه اقتصادی، اجتماعی و سیاسی یک کشور نقش مهمی را ایفا می‌کنند و از مهمترین زیر ساختهای آن کشور محسوب می‌گردند.

از آنجا که روسازی از مهمترین و بعض‌ا پرهزینه‌ترین بخش یک راه به حساب می‌آید بایستی در طراحی و ساخت، اجرا و همچنین نگهداری آن دقت کافی بعمل آید. زیرا هرگونه ضعف و کاستی در مراحل مختلف آن باعث خسارات جبران ناپذیر اقتصادی در آن کشور می‌شود. به همین دلیل در کشورهای پیشرفته از دیر باز به این مسئله دقت شده و مطالعات و تحقیقات وسیع و دامنه داری چه از نظر طراحی و چه از نظر نحوه ساخت و اجرا انجام گرفته است. کشورهای پیشرفته دائمًا بدبناول روشهای جدید برای ساخت، نگهداری و تعمیرات راهها بوده و تلاش‌هایی در جهت استفاده از تکنولوژی‌های جدید برای ارتقاء روسازی‌های قدیم صورت گرفته است که این امر نشان دهنده اهمیت حفظ وضعیت راهها در حد مطلوب می‌باشد.

ایران کشوری در حال رشد و توسعه است که حمل و نقل و حجم ترافیک روز به روز افزایش می‌یابد. از آنجا که توسعه حمل و نقل و گسترش شبکه راهها از ارکان اصلی جوامع توسعه یافته محسوب می‌شود. بنا براین با بهره‌گیری از پتانسیل‌های موجود و استفاده از مواد، مصالح و تکنولوژی نوین ساخت، نگهداری و تعمیر، جاده‌ای ایمن و مناسب ایجاد و با داشتن برنامه منظم و مدیریت صحیح آن یک جامعه پیشرفته و مدرن بوجود خواهد آمد.

۲-۱- تعریف مسائله

راههای ساخته شده با گذشت زمان و با توجه به شرایط جوی و طبیعی، حجم ترافیک، بار محوری وارد و مشخصات فنی و اجرایی اولیه، به تدریج فرسوده شده و خرابی‌هایی در آن پدید می‌آیند. از عمدۀ ترین خرابی‌های روسازی انعطاف‌پذیر ترک خوردگی و شیار افتادگی است که در اثر اعمال بار ترافیکی و تغییرات دمایی رخ می‌دهند. بنابراین برای جلوگیری از خرابی زود رس جاده و صرف هزینه‌های بالای

احداث، ضرورت دارد با آغاز بهره‌برداری از هر راهی عملیات نگهداری نیز بصورت مستمر در تمام مدت طول عمر آن به انجام رسید تا ضمن افزایش عمر راه، از متلاشی شدن جسم راه جلوگیری شود.

یکی از اقتصادی‌ترین روش‌های بهسازی و افزایش عمر روسازی‌ها استفاده از روکش‌های آسفالتی است. اما مشکل این متد، ترک‌های موجود در روسازی قدیمی است که بعد از مدت زمان کمتر از عمر بهره‌برداری در لایه روکش ترک‌های انعکاسی در اثر انتقال تنفس از روسازی قدیم به لایه روکش جدید، پدیدار می‌شوند. بطوریکه تأخیر و جلوگیری در ظهور ترک‌های انعکاسی روسازی قدیمی از مهمترین اهداف در طرح روکش جدید می‌باشد.

در سالهای اخیر، استفاده از مواد الیافی و پلیمری که اصطلاحاً ژئوستیک¹ نامیده می‌شوند گسترش یافته و در برخی پروژه‌های عمرانی در کشور از آنها استفاده شده است. اما چگونگی کارائی و عملکرد آنها در پروژه‌ها مورد بررسی جامع قرار نگرفته و نتایج مطلوب و حتی در بعضی موارد اثر چندانی حاصل نشده است. ژئوستیک‌ها در قسمت‌های مختلف روسازی برای اهداف خاص مورد استفاده قرار می‌گیرند. در این تحقیق ژئوتکستایل‌های اجرا شده در آزادراه تهران - قم و در حال ساخت تهران - ساوه در استان تهران مورد ارزیابی فنی قرار گرفته و علت و عوامل تأثیرگذار در عملکرد و عدم کارائی آنها مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است.

۱-۳-۱- اهداف

هدف از انجام این پژوهش، بررسی نحوه عملکرد استفاده از مواد ژئوستیک مخصوصاً ژئوتکستایل در لایه‌های رویه آسفالتی برای به تأخیر انداختن گسترش ترک‌ها و افزایش طول عمر روسازی در جاده‌های موجود می‌باشد که بطور کلی شامل موارد زیر است:

- ۱- ارزیابی مقاومت کششی روکش‌های آسفالتی حاوی انواع زمین پارچه‌ها
- ۲- ارزیابی چسبندگی دو لایه‌ی آسفالتی به هنگام استفاده از مواد ژئوتکستایل
- ۳- شناسایی ماده چسبنده مواد ژئوتکستایل به لایه‌های آسفالتی
- ۴- شناسایی نقاط ضعف و قوت بکارگیری این مواد در لایه‌های آسفالتی

۱-۴- فرضیات

در این تحقیق، برای ارزیابی عملکرد روسازی مسلح شده با ژئوتکستیل هم نمونه‌های اخذ شده از آزادراه تهران قم و هم نمونه‌های ساخته شده در آزمایشگاه با فرضیات زیر مورد آزمایش قرار گرفته‌اند:

- مشخصات ژئوتکستیل‌های اجراشده با مشخصات اعلام شده اولیه مطابقت داشته است.
- در خصوص نمونه‌های اخذ شده از آزادراه، مقدمات لازم در خصوص آماده‌سازی بستر (سطح رویه قدیمی) قبل از اجرا انجام شده است.
- به لحاظ محدودیت‌های آزمایشگاهی، آزمایش‌ها در دمای ثابت محیط (۲۳ درجه سانتی گراد) انجام گرفته و امکان انجام آزمایش در دیگر دماها میسر نبود.
- به لحاظ محدودیت‌های آزمایشگاهی، فقط از قیر خالص ۷۰-۶۰ و ۸۵-۱۰۰ با مقدار ثابت عنوان اندود سطحی استفاده شد.
- تمام مصالح سنگدانه‌ای و قیر استفاده شده مطابق مشخصات و استاندارد اعلام شده است.

۱-۵- جنبه جدید بودن و نوآوری پژوهش

در سال‌های اخیر استفاده از ژئوسینتیک‌ها (زمین‌پارچه‌ها) در فعالیت‌های عمرانی افزایش یافته است. نمونه‌هایی از این مواد در لایه‌های روسازی آسفالتی اجراء شده و برخی نیز در حال اجراء است. با توجه به تحقیقات انجام شده چگونگی عملکرد این مواد در افزایش مقاومت کششی مخلوط‌های آسفالتی در آزمایشگاه مورد ارزیابی قرار گرفته است. در این تحقیق چگونگی کارائی ژئوسینتیک‌های اجراشده بصورت میدانی و آزمایشگاهی و تأثیر قیر خالص عنوان چسبنده انجام گرفته است.

۱-۶- سیستم روسازی‌های انعطاف‌پذیر

روسازی‌های انعطاف‌پذیر^۱ شامل مخلوط‌های آسفالت گرم (HMA)^۲ و آسفالت سرد (RMA)^۳، در صد بالایی از روسازی‌های موجود در جهان را تشکیل داده است. این نوع روسازی متشکل از لایه‌های مختلفی بوده که لایه‌ی فوقانی آن ترکیبی از دانه‌های سنگی با دانه‌بندی مشخص و قیر عنوان ماده

1 Flexible Pavement

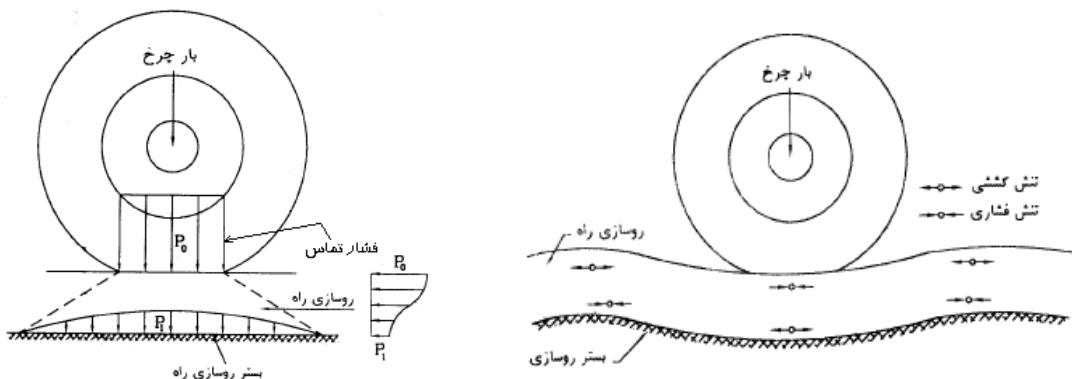
2 Hot Mix Asphalt

3 Road Mix Asphalt

چسبنده است. در مخلوط آسفالت گرم برای اینکه قیر بتواند بطور یکنواخت و به ضخامت نسبتاً کمی دور دانه‌های مصالح سنگی را پوشاند و در خلل و فرج آنها نفوذ کند قبل از اختلاط، مصالح سنگی و قیر گرم می‌شوند.

کارآیی سیستم روسازی‌ها تحت تأثیر عوامل زیادی از قبیل ترافیک (وزن و حجم)، شرایط محیطی (بارش باران، برف و تغییرات دمای هوا)، نوع مصالح و خاک منطقه قرار دارد. هدف از روسازی راه و تعیین ضخامت لایه‌ها و مشخصات لازم ایجاد یک سطح صاف، هموار با اینمی کافی می‌باشد. بطور کلی دو وظیفه عمده را می‌توان متوجه لایه‌های روسازی دانست:

- ایجاد سطح صاف و هموار برای حرکت ایمن و راحت وسایل نقلیه
- کاهش تنש‌های فشاری و کششی حاصل از بار چرخ به منظور جلوگیری از شکست برشی و نشت در لایه‌های زیرین (شکل ۱-۱)

ب) توزیع فشاری بار چرخ بر لایه‌های روسازی

الف) تنش‌های فشاری و کششی در لایه

شکل ۱-۱ تنش‌های ناشی از بار چرخ در سیستم روسازی [۱]

سیستم روسازی جاده‌ایی در حالت کلی یک یا چند لایه‌یی به هم چسبیده (توسط قیر یا سیمان) بر روی یک یا چند لایه مصالح متراکم (بدون ماده چسبنده) قرار می‌گیرند. نوع این لایه‌ها و ضخامت آنها به گونه‌ای باید طراحی شود که اولاً تنش‌های ناشی از بار وسایل نقلیه را بدون تغییر شکل به بستر راه منتقل کنند و ثانیاً شدت این تنش‌ها را در حد مقاومت مجاز بستر کاهش دهند. (تنش واردہ کمتر از تنش مجاز بستر باشد) شکل ۱-۲ یک نمونه از مقطع عرضی روسازی انعطاف‌پذیر و آسفالتی را نشان می‌دهد. [۱]